

GŁOS NARODU

WYD. PORANNE	CENA Nr. 1: W KRAKOWIE i na prowincyi 30 hal., W wydanie całonocne na prowincyi 50 hal., 32 fen.	CENY OGŁOSZEN
S R O D A		
12. MARCA 1919.		
NR. 55. — R. XXVII.		

Przedpłata wynosi:	W Krakowie	Na całym obszarze państwa polsk.	Za granicą	Przedpłata za miesiąc dla Naczelniczego Redakcyjnego
Miesięcznie	K 10.—	K 10.—	K 12.—	K 8.50
Kwartalnie	30.—	25.50	36.—	25.50
Półrocznie	60.—	51.—	72.—	51.—
Rocznie	120.—	102.—	144.—	102.—

Przy uiszczaniu prenumeraty w Markach polskich należy wedle kursu urzędowego 1 Marka = 1 K. 50 hal.

Zamawiać „Głos Narodu“ można we wszystkich agencjach dzienników lub bezpośrednio w Administracji. — Wpłaty można uskutecznić listami pieniężnymi, przekazami pocztowymi, przez Pocztową Kasę Oszczędności (Konto Nr 25993), przez Bank Krajowy i w Administracji Właściciela.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11. — DRUKARNIA UL. ŚW. TOMASZA 36.

Telefon Redakcji Nr. 180. — Telefon Administracji i Drukarni Nr 3344. — Listów niedostatecznie opłaconych nie przyjmuje się. — Prosimy uprzejmie o adresowanie wszystkich listów dotyczących przedpłaty i ogłoszeń do administracji wydawnictwa.

Zwyczajne (za miesiąc, nono, tab. 100 m. 100) K — 60
„ układ tabelaryczny „ „ — 70
Nadzwyczajne (za miesiąc, nono, tab. 100 m. 100) „ 2—
Nekrologi „ „ „ „ „ 2—
Komentarze (po kronice) „ „ „ „ „ 3—
Paski (2 i 8 stronice) „ „ „ „ „ 30—
Załączniki, prospekty itp. dla prenum. miejscow. i zamiejsc. za 100 egz. „ 2—

Obrady kongresowe i odgłosy zewnętrzne.

(Korespondencya „Głosu Narodu“).

Paryż, 27 lutego.

Za tajne uznane są obrady komisji i podkomisy kongresowych, jako poufne doręczane wszelkie druki, czy maszynowym piśmem powielane w licznych egzemplarzach protokoły, wnioski itd., na posiedzenia nie są dopuszczani dziennikarze, z wyjątkiem ogólnych obrad kongresu, mających raczej dekoracyjny tylko charakter. Praca toczy się w ciszy gabinetów ministerialnych. Kroki wchodzących głośno sukna, wysłuchując posadzkę, głos przemawiających nie rozlega się w salach głośnie echem, tonąc w przepysznych draperyach drzwi i okien. Z komisji i dziesięciu najważniejszych, właściwie decydujących, nie dosłownie się do szerszej publiczności nie, tajemniczo są ściśle zachowywane; tylko nie wielu wtajemniczonych wie, — się dzieje. Ale z posiedzeń są wydawane krótkie komunikaty, z których dowiadujemy się świat, o czym radzono, a niekiedy i o pewnych powziętych decyzjach.

Wśród spraw takich, jak: przyspieszenie obrad kongresu, rumuńska, południowo-słowiańska, ormiańska itd., przewija się i sprawa polska. Dla tej sprawy ustanowiono niedawno osobny komitet, tu, na miejscu; weszli do niego: jako przewodniczący Francuz Jules Cambon, jako członkowie reprezentacji: Amerykan (Bowman), Anglik (Tyrell) i Włoch (Torretta) i Japonii. Ta komisja ma przygotować materiał dla komisji dziesięciu, jej też przedłożony zostanie cały materiał, który zbierze komisja bawiąca w Polsce pod wodzą ambasadora Noulensa. Ale nim te sprawy wejdą na komisję dziesięciu w całej pełni, tymczasem zajmować się ona nimi musi przynajmniej; zajmowała się już sprawa sporu polsko-czeskiego na podstawie relacji, przesyłanej przez komisję p. Noulensa i sprawa wysłania wojsk generała Hallera.

Sprawami Polski zajmują się gorliwie uczeni wszystkich narodów, którzy w liczbie kilkuset przybyli tu jako członkowie delegacji kongresowych, bądź biorących bezpośredni udział w tych komisjach, bądź też będących ekspertami, wypracowujących memoriały dla kierujących polityką.

Od tych pracowników, nieraz niewidocznych, a znających często znakomicie nasze stosunki, które studiowali gruntownie, będzie zależeć w dużej mierze i nasza przyszłość. Szukają oni zotknięcia się ze światem uczonym polskim, który jest tu reprezentowany przez garść członków Biura kongresowego. Budzą ciekawość kwestye etnograficzne i ekonomiczne, nieraz i historyczne, choć przeważnie mniej; więcej one ciekawia np. Francuzów, mających zmysł historyczny, niż Amerykanów, do których umysłowo przemawia bardzo silnie dobra argumentacja gospodarcza, a i Anglików. — Silne np. zaangażowanie świata angielskiego, a i francuskiego, w galicyjskiej nauce jest dla nas rzeczą wymownie doniosłą. Toż co do Gdańska; uratować go zdokąd tylko gospodarze argumenty.

Polacy konferują więc, piszą memoriały, oświetlające sprawę z różnych stron, to znów zasiadają w komisjach kongresowych jako reprezentanci Polski, których nazwiska już podałem, lub jako eksperci (Markowski, Kutrzeba, Rybiński). Nadto wewnętrzne komisje delegacji polskich ciągle odbywają obrady. Zapracowani są wprost ekonomiczni, statystycy, a zwłaszcza prawnicy, jak Romer, Olszowski, Wierzbicki, Buzek, Kutrzeba, Bujak itd., których jest za mało, gdy dużo mniej mają do czynienia licniejsi historycy polityczni.

Obecnie już najbliższe dni zaoznają przynosić doniosłe rozstrzygnięcia w sprawach polskich.

Sprawa przejazdu armii Hallera.

„Independance Polonaise“ podaje następujące komunikaty oficjalne konferencji pokojowej:

Dnia 24 lutego. Międzypolska Komisja polska rozpatrywała informacje i propozycje, otrzymane z międzyzwiązkowej Komisji w Warszawie. Marszałek Foch brał udział w posiedzeniu.

Dnia 25 lutego. Kwestya przetransportowania dywizji polskich, utworzonych we Francji i we Włoszech, była rozpatrywana przy współudziale marszałka Focha. — Instrukcje odpowiednie konferencya wysłała do międzynarodowej Komisji w Warszawie.

Do tego komunikatu „Independance Polonaise“ dodaje jeszcze następujące informacje:

Wedle informacji dzienników przed powzięciem ostatecznej decyzji najwyższa Rada wojenna uznała za konieczne zażądanie telegraficznie informacji od rządu polskiego co do pewnej liczby danych, odnoszących się do zasobów, jakie Polska jest w stanie oddać do dyspozycji korpusu ekspedycyjnego i co do sytuacji obecnej i stanu kolei żelaznej między Gdańskiem a Tomowiem. Ktoś wojska owe, przybywające z zachodu będą musiały używać. Odpowiedź rządu polskiego jest oczekiwana w każdej chwili. — Prawdopodobnie decyzja mocarstw zachodnich natychmiast, skoro ta odpowiedź nadejdzie.

Czesi nie uznają żadnych umów.

Biuro prasowe K. Rz. otrzymuje od Biura Prasowego Rady Narodowej Cieszyńskiej następujące informacje:

Gwałty czeskie, dokonywane nad ludnością polską na terenie chwilowo przez Czechów okupowanym mnożą się. Przy stemplowaniu banknotów Czesi odebrali najbardziej ludności prawie ostatni grosz, potrzebny do życia, gdyż już posiadaczowi 20 koron zabrali połowę na pożyczkę państwową czeską.

Przykłady brutalnego znęcania się nad ludnością polską dochodzą codziennie do wiadomości Rady Narodowej.

W niedzielę 9 b. m. odbył się w Boguminie dworek wiec czeski, protestujący przeciw użyciu Czechów z Cieszyna. Na wiec przybyło zaledwie 1500 osób, mimo osłony bezpłatnych pociągów z miast morawskich, Ostrawy, Prerowa, Witkowiec i innych. Przed tablicą grupy Bogumina zebrali się zaledwie 50 osób, co wymownie świadczy, jak nieudane było zgromadzenie. Na wiec wznoszono wrocie okrzyki przeciw aliancom.

Podczas wiecu z powodu zbliżającego się pogrzebu rozpoczęto dzwonić na pobliskiej wieży kościelnej, co tak rozweściło Czechów, że gromada żołnierzy i cywilnych wpadła do kościoła, ścigając z wieży dzwonnika i dotkliwie go pobila.

Wobec tych wszystkich niestannych do-

wodów zdziwienia i brutalności Czechów uchwała Rada Narodowa energiczny protest, stwierdzający, że to bezustanne drażnienie ludności polskiej prowadzi do zupełnego rozłamu i nienawiści pomiędzy narodami: polskim i czeskim.

W Zagłębiu węglow. w. m. panuje najstraszliwszy głód. Czesi zupełnie przestali zaopatrywać w żywność okupowane części Śląska.

Ruch strajkowy się wzmógł. W Karwinie stanęły wszystkie kopalnie, a bezrobocie zaczęło się rozszerzać na dalsze szczyty, które w myśl układu z 5 listopada znajdują się pod tymczasowym zarządem Czechów, to znaczy pod samą Ostrawą. Jest uzasadnione prawdopodobieństwo, że również robotnicy polscy innych zawodów także przyłączy się do strajku, który nie ma charakteru ekonomicznego, tylko narodowo-polityczny, skierowany przeciw okupacji czeskiej. Na całym Śląsku rozbrzmiewa jedno hasło: „Precz z okupacją czeską!“

Grabarze Austrii.

(Korespondencya w. „Głosu Narodu“).

Wiedeń, w lutym.

Długi jest poczet tych, którzy Austrii grób kopali. Wśród tych grabarzy Austrii odnajdziemy dwóch, którzy w szczególniejszy sposób zapewnili sobie trwałą pogardę w pamięci polskiej: Czernin i Seidler. Śniąc o potęgę wszechniemieckiej, obaj szli drogą obfudy i kłamstwa i w swej bezgranicznej ślepoty ani się spozregli, do kąd zawiedli państwo ich pieczy powierzono. Byłym tajnym radcom rozwiązały się obecnie języki, a socjalistyczny rząd niemieckiej Austrii wydobywa z biurek ministerialnych ciekawe przyczynki, tłumaczące tajemnicę niedawnej przeszłości. Świeży snop światła rzuciła na te karykatury mężów stanu, jakimi byli Czernin i Seidler, mowa barona Spitzmüllera, wygłoszona w „Oesterreichische politische Gesellschaft“, którą prelegent obecnie drukiem ogłosił.

Wieczór poświęcony był rozpatrzeniu powodów upadku politycznego Austrii. Więc były minister skarbu austriackiego, potem zaś wspólnego, rozpamiętywał historię rządów Koerbera, Clam-Martinića i Seidlera, nie przemilczając nieudanej próby utworzenia własnego gabinetu. Dr Spitzmüller zajął się musiał w swych wywodach najszerzej o osobach Czernina i Seidlera z tego powodu, bo polityka tych dwóch ministrów, zdaniem mowy, najfatalniejsze zrodziła skutki.

Możliwie najdłuższe prowizorya w chwili, gdy chodziło o powzięcie najdonioślejszych uchwał, bezgranicznie dyktantem w doborze ministrów i brak wszelkiej spójności między premierem a ministrami resortowymi — oto, wedle wywodów Dra Spitzmüllera, nieomyślnie znaną gangrenę, która przyspieszyła upadek państwa austriackiego.

I tak członkowie gabinetu Clam-Martinića — a do nich należał i Dr Spitzmüller —

nie wiedzieli za czasów swego urzędowania nie o memoriale, którym hr. Czernin skłonił cesarza do zawarcia pokoju. Dowiedzieli się o nim dopiero w grudniu ubiegłego roku, kiedy hr. Czernin usiłując umniejszyć swą winę, na urzędowym ad hoc zebraniu obwieścił światu fakt wystąpienia tego memoriału. O samej nominacji Dra Seidlera na prezidenta ministrów wyraził się mowca następująco: „Fakt mianowania Seidlera premierem do głębi oburza na myśl, że mogli znaleźć się ludzie, którzy cesarstwo tego kandydata doradzili.“ Dr Spitzmüller nie zdołał utworzyć własnego gabinetu, bo pan minister spraw zagranicznych hr. Czernin domagał się od niego załatwienia ugody z Węgrami przy pomocy § 14, który to paragraf miał być nadto użyty do zaokrąglania wszystkich zbawczych pomysłów oświeconego autora traktatu brzeskiego.

Z mowy Dra Spitzmüllera wynika ponadto, że współudział Czernina w sanacji finansów p. Wasilkii nie należy zaliczyć do rzędu bajek. Hr. Czernin wstawił się też za dyrektorem Krantzem, którego proces, jak wiadomo, odsłonił całą zgrozę korupcji austriackiej.

Wśród przysłuchujących się wywodom mowy obecny był i Czernin. Niedoszły kandydat na członka konstytuancy niemieckiej uważał za wskazane zabrać głos we własnej obronie. Słabo wypadła ta obrona, nawet zamierzone szyderstwa nie dopisały. To ustawicznie wspomnianie o traktacie brzeskim widocznie nudzi już pana hrabiego, wyraził się bowiem o nim „der immer wieder vorgerittene Zirkusschimmel“. Zresztą tajny układ o podziale Galicji nie obciąża sumienia Czernina, bo on, Czernin, wyraźnie zwrócił był uwagę Seidlera na trudności, jakie z tej racji wynikać mogą w zakresie polityki wewnętrznej, a Seidler dał swoje placet. Te historyjki znane z sali sądowej. Dobrało się dwóch drabów, jeden drugiego ostrzegał przed zgubnymi skutkami wyciągania ręki po cudzą własność, ale ostatecznie obaj razem poszli grabić.

W tem miejscu jednak przypomnieć wypada, że Dr Seidler — a zapewniamy o tem osobistości, które musiały o tem wiedzieć z racji współdziałania swego w życiu politycznym — jeszcze w trzy tygodnie po podpisaniu traktatu brzeskiego zakładał się na wszelkie świętości, że o tajemnym dodatku, przewidującym podział Galicji, dowiedział się dopiero w chwili, gdy miał traktat kontrasygnować, że go zniknęło i do podpisu wziędł na politykę zagraniczną. Kłamł więc pan Seidler na prawo i na lewo, co zresztą nie powinno zadziwić, jeśli się zważy, że ten zrazu potulny i dobroduszny Seidler w szkole Hammerów, Pantzów i Teufłów, wyżył się wszelkimi zasadami przyzwyczajenia politycznego. Niemożliwym zaś żądać, by właśnie w tem towarzystwie mógł być nabyć rozum polityczny.

Odrzucając się hr. Czernin zaapostrofował Spitzmüllera słowami: „Pan baron wystąpił znowu w roli obrońcy Polaków“. Nie mógł bowiem darować Spitzmüllerowi, że

Protest Polaków-Gdańszczan.

Polska Rada Ludowa w Gdańsku wystosowała do nowego nadburmistrza Gdańska Dra Salima list obwarty następującej treścią:

Panie Nadburmistrzu!

Zaledwie postawiłeś nogę na gdańskim ziemi, a już zdołałeś w twojej wstępnej mowie, dnia 25 lutego b. r. rzucić przeciw Polakom „otwartą zapowiedź walki“, „ze względu na przyszłość Gdańska“. Jako nieodłączna część narodu, od 100 przeszło lat cieżkiego, potrafią polscy obywatele Gdańska, two narodowe uczucia, Panie Nadburmistrzu, uznać i uszanować; niemają jednak, że są uprawnieni także do Ciebie wyznaczyć tego samego. Niżej podpisana Rada Ludowa czuła się, jako przedstawicielka gdańskich Polaków już kilka razy skutkiem wszechniemieckich napaści zniewolona oświadczyć, co następuje: „Stanowisko na-

sze, dotyczące się przyszłości Gdańska nie doznaje zmiany; nie mamy zamiaru uprzedzenia w jakikolwiek sposób kongresu pokojowego i jakikolwiek wyrok jego wypadnie, przyjmujemy go lojalnie“. Na mocy powyższego, w Gdańsku ogólnie znanego stanowiska, jest twoja. Panie Nadburmistrzu, „otwarta zapowiedź walki“ przeciw Polakom nieusprawiedliwiona. A two hasło: „Precz z rękoma od Gdańska“, bezpodstawne i bezcelowe. W interesie przyszłości Gdańska uolewając gdańscy Polacy nad tem, że nowy nadburmistrz będąc pod jednostronnym wpływem, rozpoczął swe urzędowanie z uprzedzeniem i wrogiem usposobieniem wobec Polaków.“

Hakatyż gdański pragnąłby w tej przedmowej chwili zderzyć w stolicy polskiego Pomorza wszelki ślad polszczyzny, aby utrudnić nam rewindykację naszego odwiecznego portu. Naprawdę jednak, Polska żyje tam i nie da się nieczem już zdiawić...

EMIL VERHAEREN. Naród niezdolny do ucywilizowania.

Z cyklu: „La Belgique sanglante“.

Z obowiązku doskonalenia życia, czynienia go pięknym i wzniosłym, tworzenia z niego arcydzieła, wynika pogarda i nienawiść do tych, którzy życie brudzą bądź to swymi myślami, bądź też czynami. — Niemcy działają wbrew tej wartości życia. Być może, że istnieje jakaś kultura niemiecka, cywilizacja niemiecka natomiast nie istnieje.

Duch społeczności, dumy, wolności, nie zależy od wiedzy, lecz od inteligencji. Niemiecki profesor, to chodząca biblioteka. Magazynuje, porządkuje, objaśnia. Porządkowanie i dyscyplina starczą mu za wszystko. A to wpała w niego powoli ducha zaleźności i służalstwa. Może być, iż dlatego tak się uzależnia, ponieważ tak wiele klasyfikuje. Wszystko to podobnym jest do drabiny, po której wychodzi się w górę, lub schodzi na dół. Wszystko staje się jakby przegródką w szafie. Cóż więc dziwnego, że wszystko się materalizuje i że umysł każdego Teutona jest pewnego rodzaju ponurem i skostniałym polem na szachownicę społeczną.

Już to raz stwierdzono: Niemiec nie dokonywa żadnych wynalazków. Przecież nad-

wynalazkami cudzymi. By mógł czynić wynalazki, trzeba, by posiadał ducha buntującego się przeciw istniejącemu porządkowi rzeczy. Lecz on go posiadać nie może. Jest on stworzeniem, które ulega zawsze.

Lecz niech tylko pojawi się jakieś nowe odkrycie, natychmiast rzuca się na nie. Bada je cierpliwie; przewraca i odwraca je we wszystkich kierunkach, wytacza mu — żeby tak powiedzieć — proces. W ten sposób udaje mu się zwiększyć wydajność wynalazku. Chce, aby wynalazek oddawał należyte usługi i posiadał odpowiednią klasyfikację w praktyce, podobnie jak on sam służy i posiada swą klasyfikację w życiu.

Niemcy nigdy nie poprowadzili w nauce żadnego gościka. Budują jedynie tylko odnogi. Leibnitz i Kant zahaczają swą drogą o królewską szosę Kartezjusza; Haeckel zawiąduje swe istnienie Darwinowi; Koch i Behring opierają się na pracach Pasteura.

Ta wiedza z drugiej ręki pociąga szczególnie wszelkie miernoty ludzkie. Pracować, każdy w swym malutkim zakresie, by rozwiązać jakieś kwestye drugorzędne i uważać się za kogoś, gdy się jest tylko czemś: pochlebia to próżności ogólnej. Dzięki niemieckiemu pojęciu o uczoności i powadze, mogą wszystkie małe uniwersytety prowincjonalne oddawać się złudzeniu, że są pełne uczonych. Polega to pojęcie na spokojnem kasernowaniu się w laboratoriach i absolutnej negacji ducha i inicjatywy, samo-

dzielnosci, a przedewszystkiem ducha sprzeciwu i buntu. Gdyby naród niemiecki był doprawdy cywilizowany, nigdy nie mógłby zachować milczenia wobec morderstwa, popełnionego na Belgii. Co więcej: nawet pomiędzy tymi, których przekonania przeciwnie są obecnemu porządkowi politycznemu, nie znalazł się nikt, który był powstał przeciw tej zbrodni, proklamowanej na początku wojny wobec całego parlamentu przez kanclerza Bethmanna-Hollwega. Ogólne zdziwienie, wywołane tem milczeniem, było tak wielkie, że dzisiaj jeszcze świat z tego wrażenia ochłonać nie może. Z wyjątkiem jednego Liebknechta, cała socjalno-demokracja niemiecka okryła się jakby hańbą. Zapada postanowienie wykluczenia jej ze związku międzynarodowego. Ona usprawiedliwia się i zwiększa tylko swą winę. Powiada:

— Zaareztowanoby mych ludzi i wtłaczano ich do więzienia.

Otrzymuje na to odpowiedź:

— Więcej obawiają się cierpieć za sprawę?

W socjalnej demokracji wszystko było podobnie metodyczne i zorganizowane, jak na uniwersytetach. Liczyła, nie wiem ilu, wyborców. Widziano ją już triumfującą i niezwykłą. Mówiono:

— Oto one, Niemcy. Mogą służyć za wzór wszystkim demokracjom świata.

Wszyscy, którzy na nią przysięgali, zapewniali, że zwycięży imperyalizm, jeśli te-

go będzie trzeba. Lecz oto w sierpniu 1914, w ciągu jednej godziny, w Reichstagu, imperyalizm ją pokonał.

Podczas nie tak dawnych odwiedzin w Domu Narodów w Brukseli, kilku socjalistów niemieckich wyraziło swę zdziwienie z powodu, że demokraci belgijscy przywiązali tak wielką wagę do inwazyi ich kraju ojczystego.

— Cóż was łączy z waszą ojczyzną? —

pytał.

— Honor — odpowiedziano.

— Honor! Honor! niemiecki ideał — odpowiedzieli Niemcy.

A jednak wszelka prawdziwa cywilizacja zasadza się na honorze.

Honor bynajmniej nie jest ideałem niemieckim, lecz ideałem arystokratycznym. Stworzyła go elita ludzka w ciągu wieków, powoli. Siła dobrze wychowana, znajduje przeciwwagę sama w sobie; sama sobie zakreśla granice i buduje tamy; staje się inteligentną, powściągliwą i taktowną. W ten sposób siła brutalna zamienia się w siłę moralną; moc staje się prawem. Im dokładniej naród jakiś podda się takiej przemianie, im wyżej wznosi się z poziomu materialnego na poziom duchowy, im doskonałej wszystkie jego warstwy przeniknie szacunek dla isoty ludzkości, tem łatwiej się cywilizuje i wzrasta.

Naród taki pozostaje wierny swemu słowu; ani interes ani przymus nawet nie sko-

nia go do popełnienia zadrady; lubi obronić, nie zaś uciekać słabszych od siebie; ulegając potrzebom serca, rozpowszechnia w świecie pewne zasady społeczne, które, być może, są utopiami, lecz niemniej piękne jest, gdy się je żywi w sercu, gdyż tylko w ten sposób życie można nie tylko dla teraźniejszości, lecz także dla przyszłości.

Te przepiękne zasady, które wprawdzie w całości nigdy nie znajdują praktycznego zastosowania, których jednakże nie należy nigdy tracić z oczu, są najgłębszym wyrazem ludzkiej wielkoduszności. Są radykalnym zaprzeczeniem siły brutalnej i prymitywnej: skierowują świat na tory jasnego i trwałego pokoju; punktem wyjścia jest dla nich wiara w nieskończoną możliwość doskonalenia się sumienia ludzkiego. Tylko naród o wysokiej cywilizacji może pojąć tak idealne stosunki między ludźmi i oddawać się tak śmiałym marzeniom. Niemcy nigdy do tego zdolne nie były, ponieważ z całego świata, indywiduum niemieckie jest najmniej podatne i pojętne.

Było mi danem brać udział w kilku stołecach europejskich w licznych zebraniach, na których byli obecni Anglii, Francuzi, Włosi, Rosjanie i Niemcy. Same wybitne osobistości, jak mnie zapewniano. Odnosne narody mogły z nich być dumne. Otóż Niemiec rzadko kiedy sprawiał dobre wrażenie.

Był on zarazem zażenowany i arogancki. Jego uprzejmość była tylko powierzch-

ten mówiąc o Polakach, obiektywnie ich wartość ocenił. Pociąg Spitzmüllera popelił rzeczywistość nieostrożność: w dzisiejszej Austrii wypowiedzieć sąd trzeźwy o Polakach, to zbrodnia! Bez wątpienia więcej po-
— ag. —

Echa rewizji na Kazimierzu.

Oddział informacyjny Okręgu Generalnego w Krakowie (Pododdział Prasowy) uprasza nas o zamieszczenie następującego komunikatu urzędowego:

„W sprawie rewizji za bronią na Kazimierzu i Podgórze w dniu 17 ub. m. Dowództwo Okręgu Generalnego w Krakowie było w posiadaniu pewnych danych, które wskazywały na konieczność przeprowadzenia rewizji za bronią w dzielnicach VII, VIII i XXII.

Sztab Gen. Dowództwa Okręgu Generalnego w Krakowie dał odpowiednie instrukcje w tym kierunku Dowództwu Okręgu Wojskowego w Krakowie, naczynając również śnie kierownikiem akcyj majora żandarmerii Gopperta.

W akcji oprócz wojska brała udział żandarmeria, organa policyjne i nader wydatnie pomagała Straż Ochwatowska i członkowie Legii ściskowej.

Na żądanie wyjątkowej władze politycznej zażądali od przedstawicieli gminy izraelickiej wydania broni. Reprezentanci żydowskiej zaręczali słowem honoru i gwarantowali osobiście, że w gminach kahału nie ma żadnej broni, a nawet zobowiązali się do ustnej zapewnienie po-
— ag. —

Wojakowski była przygotowana na to, a mają w ręku poszlaki ukrycia broni, dała polecenie mjr. żandarmerii Goppertowi rewizję przeprowadzić bez względu na dane zapewnienie. Rezultat rewizji był nader pomyślny, albowiem znaleziono około 300 karabinów i ponad 800 mundurów wojskowych. Broń znaleziono właśnie w miejscach, co do których reprezentanci kahału zapewniali, że jej tam nie ma.

Przy sposobności szukania za bronią władze polityczne natrafili na całe składy rzeczy i artykułów codziennego użytku oraz odkryto fabrykę sacharyny i spirytusu. — Śledztwo w toku.

Rada m. Krakowa.

Posiedzenie wczorajsze rozpoczęło się po przeszło godzinie daremnego oczekiwania, aby zebrać jako tako przyzwyczajony komplet radnych. Wreszcie o godz. 6 1/2 otworzył posiedzenie wiceprez. Sare. Na wstępie odczytano petycję zarządu Związku naucz. ludow. w sprawie udzielenia subwencji na kursa pedagogiczne, jakie mają się odbyć w Krakowie.

Dodatki drożyzniane.

Na podstawie wniosków sekcji II i III przystano umiarkowanie magistrata od XI kl. rasgi dodatków drożyznanych po 200, względnie 300 koron miesięcznie. Niższym urzędnikom i służbie etat. przynano po 100 K, względnie 200 K miesięcznie, nauczycielkom etat. po 200. Dodatek wypłacany będzie od 1 stycznia b. r.

Inne sprawy.

Uchwalono następnie wstrzymać pensje kawalerom urzędnikom, którzy pełnią służbę wojskową jako garzyści.

Na pokrycie kosztów spisu ludności, przeprowadzonego jako materiału dla reformy wyborczej gminnej, przynano kredyt 100.000 K.

Schronisko dla bezdomnych.

Wiceprez. Rolle przedstawił następnie obszerny referat w sprawie etniczności dla bezdomnych. Na wstępie poświęcił gorące wspomnienie zakonnikowi Br. Albertowi, który pierwszy sprawę opieki nad bezdomnymi podjął w sposób metodyczny. Przy pomocy i za inicjatywą Br. Alberta gmina rozwinęła opiekę nad bezdomnymi. Obecny wniosek redukuje wchwałę Rady m., która poleciła magistratowi opracowanie sprawy wybudowania odpowiedniego gmachu na pomieszczenie instytucji opieki nad bezdomnymi. Wniosek przewiduje

zbieranie funduszy na budowę drogą ofiarności publicznej. Kwota potrzebna wynosi 600.000 koron. Dla zbierania funduszy zostanie z łona Rady utworzony osobny komitet. Schronisko otrzyma imię s. p. Brata Alberta i będzie żywym pomnikiem jego ofiarnej dla Krakowa pracy.

W dyskusji przemawiali r. Godzicki, r. Chwastek, który podniósł, aby dla dzieci utworzono osobne schronisko za miastem. Omawiał obecne stosunki w schronisku Br. Albertów, które wymagają jak najszybszej sanacji. Nie uważa, aby ubodzy byli głównie na Kazimierzu, jak to wiceprez. Rolle powiedział, ale trzeba pamiętać i o gminach podmiejskich.

R. St. Nowak domagał się, aby równocześnie z tą akcją podjęto starania o budowę domu dla młodzieży moralnie zaniedbanej. Według statystyki policyj notowanych jest już 1500 chłopców. Mowa stawia odpowiedni wniosek.

R. Maryewski wskazał, że projekt sejmowy budowy kolonii dla młodzieży już jest gotów.

R. ks. Masny przytacza cyfry, ilustrujące sprawę młodzieży moralnie zaniedbanej. Od r. 1915 do dzisiaj policyja notowała 2452 chłopców, przestępców nieletnich między 9 a 14 r. życia. Sprawa jest niecierpiąca zwłoki i musi być zaraz załatwiona.

Przemawiali r. Guzikowski, Godzicki, Dr Müller, który domagał się, aby z powrotem uruchomić zakład ks. Lubomirskich, obecnie objęty przez wojsko. red. Konopiński. Po wyjaśnieniach wiceprez. Rollego przyjęto wnioski jednomyślnie.

Wiceprez. Saare odczytał następnie pismo r. Dr Ludwika Schneidra, który na cel schroniska złożył 10.000 koron.

Drobne sprawy.

Załatwiono następnie szereg kredytów dodatkowych dla różnych działów budżetu.

Taryfa dorożkarska.

Na podstawie wniosków s. I i III został Radzie przedłożony wniosek nowej podwyżki taryfy dorożkarskiej. Dorożkarze domagają się obecnie za kwadrans jazdy w dzień K 4, w nocy K 5, za jazdę do teatru K 6, względnie K 8, za pakunki po 50 hal. od sztuki.

W dyskusji podnoszono ciężkie zarzuty przeciw nadużyciom, popełnianym przez dorożkarzy, którzy nie znają żadnej miary w swych wymaganiach. Wnioski uchwalono.

Dalsza dyskusja budżetowa.

W dalszym ciągu podjęto obrady nad IX działem budżetu. Przemawiał r. Chwastek, który domagał się lepszej kontroli sanitarej w szkołach, oraz energiczniejszej pracy przy wywozie popiołów.

Przemawiali Dr Müller, domagając się lepszego wyposażenia laboratorium chemicznego miejskiego, r. Dudek, r. Konopiński apelował o wydawnictwo pomoc dla Tow. stacji ratunkowej, przedłożeniem współdziałania przy budowie własnego domu. Przemawiali jeszcze kilku mówców, potem wiceprez. Saare udzielił wyświadczeń. Dział uchwalono, wnioski odesłano do komisji. Obrady odroczone do dzisiaj.

KRONIKA.

Dziś dnia 12 marca 1919 r.

Asynaty Polskiej Pożyczki Państwowej

Wynikające z: (po potrąceniu procentu):
100 marek, koronowe, rublowe za 98.82
500 „ „ „ „ za 484.10
1000 „ „ „ „ za 968.20
5000 „ „ „ „ za 4840.97
10000 „ „ „ „ za 9681.95

NIEODSTAWIONE ZBOŻE. Wykup zboża w Galicji dał rezultat niedostateczny. Użytkownicy zaledwie 80 procent produkcyi. Następstwem tego jest handel łanuskowy, lichwa i zwykła cena. Dla osiągnięcia normalnych warunków K. Rz. wydała w dniu 5 b. m. rozporządzenie, nakazujące ostateczną dostawę kontyngentu zboża przez ludność na dzień 30 marca b. r. Ci, którzy w terminie powyższym zboża nie oddawali, podlegają karom w myśl dekretu Naczelnika państwa z 29 stycznia b. r., przewidującego dla opornych 6 miesięcy więzienia, bez

wna. Zdawało się, jakby się obawiał, by nie wywołać podzielenia, iż mogłyby istnieć kwestie, z którymi nie byłby obciążony. Gast najekscenryczniejszy wydawał mu się najpięknym. Twierdził, że jeśli się nie chce pozostać w tyle, trzeba dotrzymać kroku każdej minucie swego czasu. Byłoby go to z pewnością przywidło do rozpacz, gdyby ktokolwiek w jego obecności powiedział, że dotrzymuje kroku nawet każdej sekundzie i przeszedł go w ten sposób.

Jeśli mu pozwalano mówić i jeśli go słuchano, rozpoczynał wykład. Nie zależało mu na tem, by go rozumiano. Owe podkroślenia i subtelności, które skłaniają innych do poszukiwania jak najdoskonalszej formy zarówno zdania, jak i myśli, nie pociągały go wcale.

A jak oziębia porusza się dyplomata niemiecka przy znikomym sukcesie! Jakie niezręczności popelnia zdobywca niemiecki w kraju zdobytym!

Podczas gdy taka Francja w ciągu pięćdziesięciu lat zdobyła sobie miłość Sabaudyi, Montony i Nicei; podczas gdy w ciągu dwu wieków zaasymilowała i Lille i Dunkierkę i Strasburg; podczas gdy taka Anglia w ciągu kilku dziesiątek lat zdobywa sobie przywiązanie i Egiptu i Prziładka, ku Niemcom pnie nienawist w Polsce, w Szwecji i Alzacy-Lotaryngii. Wreszcie, gdzie tylko się pojawi, jest Niemiec persona ingrat.

zamiany na grzywnę, a oprócz tego karę pieniężną do wysokości 100 tysięcy marek.

W SPRAWIE KOMUNIKACYI Z CZECHAMI. Biuro prasowe K. Rz. komunikuje: Dotąd sprawa uruchomienia komunikacyi z państwem czeskim nie została załatwiona. Czesi wogóle nie chcą dojść do porozumienia z władzami polskimi w celu uregulowania ruchu kolejowego. Jak wiadomo, dwa razy naznaczali miejsce, w którym miały się odbyć obopólne konferencje, jednak nie przybyli na nie. W tej sprawie wyjechała do Pragi część misji koalicyjnej z Cieszyna. Jaki wynik konferencji jej z rządem praskim — niewiadomo dotąd. Ruch kolejowy między Wiedniem a Boguminem, jak wiadomo, został wczoraj przywrócony. Władze polskie robią starania, ażeby uruchomić także komunikację między Boguminem a Krakowem.

SYONISTA W POLSKIEJ SŁUŻBIE PRASOWEJ. Otrzymujemy następujące pismo: Po-
— ag. —
czujemy się do obowiązku dorzucić kilka szczegółów, dotyczących się osoby „Dra Edmunda Parnesa, zajętego w wydziale prasowym polskiego poselstwa w Wiedniu. Najwięcej wiadomości o tym panu mogłoby udzielić grono profesorów gimnazjum w Kamionce Strumiłowej, obecnie, niestety, przez hajdamaków okupowanej. Ponieważ należałem przez jakiś czas do grona prof. „gimn. w Kamionce, znam o tyle p. Parnesa, że mogę oświecić jego oblicze z czasów jeszcze przedwojennych. Otóż Dr Parnes przed wojną był zaciekłym syonistą, odnoszącym się z czynną nienawiścią do wszystkiego, co polskie, sympatyzującym z Ukraińcami całkiem jawnie. Gdy w końcu 1915 roku dostał do Kamionki Strumiłowej wieść, że Dr Parnes został sekretarzem prezydium N. K. N., prof. Miecz. Kalitziński miał w piśmie do prezydium N. K. N. otworzyć p. Jaworskiemu oczy na polityczne zapędywania p. Parnesa. Co się z tem piśmem stało, nie wiem. Kiedy N. K. N. rozważano, p. Parnes dostał się do stacyi zbiorczej Leg. pol. w Krakowie, a następnie do pol. Biura pras. w Wiedniu i dlatego nie a nie nie dziwił mnie, że prasa wiedeńska tak „wzburzona“ była poinformowana o stosunkach polskich.

Żywiec. Prof. Lesław Placzek.

BRĄK DWUKORONOWEK. Od paru dni od-
— ag. —
czuwać się daje w mieście brak dwukoronówek. Powód leży w tem, że żydzi, jak zwykle chytli i przebiegli, gdy idzie choćby o jak najdrobniejszą stratę, wypisują drobne banknoty z powodu, że nie będą one stemplowane i obłożone 1 proc. należnością za stemplowanie na rzecz państwa. Wydają natomiast masowo wyższe banknoty, aby nie być w ich posiadaniu, gdy poddane będą stemplowaniu i trzeba będzie na rzecz państwa stracić z każdego z nich 1 procent. Postępowanie to, podobnie jak podniesione we wczorajszym popołudniu numerze rozdziałnie sum, złożonych w bankach, celem ahylenia się od oddania pewnej ich części na pożyczkę państwową — ilustruje jaskrawo żydowską lojalność wobec państwa i narodu, wśród którego od wieków żyją i bogacą się.

Z AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI. Posiedzenie wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się w poniedziałek dnia 17 b. m. o godz. 12 w południe. Porządek dziennej: 1. Dr A. Kłodziński: Pomiędzy Polską a Czechami. Warunki zewnętrzne odseparowania politycznego Opola i Śląska. 2. Cyklu Opole i Śląsk, Nr 2. 3. Dr R. Taubenschlag: 1. Prawo w pismach Ojców Apostolskich. 2. Motywy do edyktów pretorskich. 3. Sady pokoju i sady ziemne w prawie grecko-egipskim. — Potem odbędzie się posiedzenie administracyjne.

UCZCZENIE PIŁSUDSKIEGO I HALERA.

Celem uczczenia Naczelnika państwa, Józefa Piłsudskiego i generała J. Hallera, zarządził Komitet pań uroczysty obchód w dzień ich imienin, t. j. 19 b. m. Pierwsze posiedzenie Komitetu tego, pod przewodnictwem p. Bohusa Hellerowej, odbyło się dnia 10 b. m., celem ustalenia programu uroczystego obchodu, który obejmują: 1. nabożeństwo solenne, 2. peregrynację, 3. raut w sali Kasyna wojskowego. Najbliższe posiedzenie odbędzie się we czwartek 13 b. m. o godz. 4 po poł. w sali magistratu Nr 2. I p.

OSMY TRANSPORT MAKI Z POZNANIA.

Rozdział osmego transportu maki i kaszy z Poznania, który w dniu 9 b. m. stanął w Krakowie, uskutecznił w następujący sposób: Otrzymał maki: 1. Biuro rozdzielcze kopali 5 wag; 2. magistrat Kraków 12 wag; 3. kolej Kraków 5 wag; 4. Rada Narodowa Cieszyń 9 wag; 5. komenda nafty Krośno 5 wag; 6. starostwo Myślenice 1 i pół wag; 7. starostwo Biata 5 wag; 8. szlasy Wieliczka 1 wag; 9. starostwo Przemyśl 5 wag; 10. starostwo Rawa Ruska 1 wag; 11. starostwo Krośno 2 wag; 12. piekarnia związkowa 1 wag; 13. starostwo Gródek Jagiell. 1 wag; 14. starostwo Dobromil 1 wag; 15. kolej Przemyśl-Chyrow 1 wagon. Razem 55 i pół wagonów.

Otrzymał kaszę: 1. Biuro rozdzielcze kopali 270 i pół q (dwieście siedemdziesiąt i pół); 2. magistrat Kraków 200 q; 3. kolej Kraków 200 q. Razem 670 i pół q.

W SPRAWIE PRZYJĘĆ MISYI. Biuro dla przyjęć misji zagranicznych przy Komisji Rządowej w Krakowie potrzebuje jeszcze znacznej liczby osób władających językiem francuskim i włoskim, któreby chciały towarzyszyć przejeżdżającym członkom misji. Zgłaszać się należy w prezydium K. Rz., Rynek, Krzysztofora i piętro, między godz. 10 a 12.

PALENIE TYTONIU W TEATRZE. Dyrekcja policyj przypomina ponownie z całym naciskiem, że w teatrze miejskim wolno palić papierosy jedynie w tak zwanej palarni, t. j. salce położonej na I piętrze obok sali bufetowej. Osoby, palące tytoń w teatrze miejskim w jakimkolwiek innym miejscu, będą pociągane do surowej odpowiedzialności.

LICHWA TYTONIOWA. Aresztowano Leona Krauzę, płatniczego w hotelu Royal, za sprzedaż papierosów po lichwarskich cenach.

Sprzedawał on papierosy „Kaisery“ 50 sztuk po 30 kor. Przy rewizji w jego mieszkaniu znaleziono wielką ilość papierosów.

SKONFISKOWANA NA APTA. U Mojszosa Zukermanna przy ul. Kalwaryjskiej w Podgórze policyja skonfiskowała 40 beczek nafty, gromadzonej w celach paskarskich. W porozumieniu z K. Rz. policyja odstąpiła skonfiskowaną naftę Wydziałowi aprowizacyjnemu magistratu, celem rozdzielania między ludność.

WŁAMANIE. Ubiętoł nocy Dawid Neumüller i Melech Rosenberg włamali się do pokoju w hotelu City na Stradomiu i mieszkającemu tam Izraelowi Schwarzbartowi z Pinczowa skradli portfel z 6000 marek, 400 kor. i złoty zegarek. Włamywaczy aresztowano. Tej samej nocy włamano się do składu nasion E. Bahlse na ul. Karmelickiej i skradziono towaru za 6000 koron. Sprawcę, Jana Lende, stróża z ul. Batorego, aresztowano, gdy wieczorem wywoził na Grzegórzki 4 wozy nasion.

Z Polski i ze świata.

W SPRAWIE BRONI. Jeden z urzędników kolejowych na prowincyi pisał nam: Niejednokrotnie czytałem w dziennikach, jak wielki jest brak broni i amunicyi w armii polskiej, a słyszałem od osób wojskowych, że za jeden nabój, wystrzelony bez powodu, żołnierz bywa karany. Jeżdżąc po zastępstwach, widziałem na różnych stacyach kolejowych po kilka sztuk karabinów, które wojskowskie swoje czasu wypożyczyła urzędem kolejowym w celu ewentualnej obrony. Potrzeba użycia tej broni nigdy nie zachodziła, brń ta leży po kątach biur kolejowych zupełnie niepotrzebnie. W jednej stacyi (w Wielkich Drogach) „chłopcy kolejowi“ wystrzelali, polując na bażanty, wszystkie naboje, a z wypożyczonych pięciu karabinów, pozostał tylko jeden, resztę skradli niewysłędni sprawcy. Można by kompetentne władze zajęły się ściąganiem broni — która w stacyach, gdzie milicyi kolejowej niema — jest zupełnie niepotrzebna, by broń ta mogła się dostać do rąk właściwych.

PATRYOTYZM WSI POLSKIEJ. Niezwykłą ofiarnością na cele budujące się państwa polskiego okazała uboga i biedna ludność Nowosiołowa koło Przeworska (liczebność 2.500 dusz). Lud tej parafii zaoszczędził pieniądze za rekawizy i zasiłki, nie chcąc podpisywać austriackiej pożyczki wojennej. Groźbą zdołali władze austriackie wymusić na tej parafii załadowanie 15.000 K. na wszystkie pożyczki. Natomiast na cele pożyczki polskiej uskładali ofiarę Nowosiołowian 508.000 K. Wymowa tych cyfr — dostateczna.

Z PRZEWORSKA piszą nam: Akcja suchokrypy polskiej pożyczki państwowej w mieście naszym postępuje żywo naprzód. Ludność tutejsza i okolicznych wsi, ochnie składa za oszczędzony grosz. Dotąd subskrybowano w tutejszej Spółce kredytowej i handlowej przeszło półtora miliona koron. — Ciekawym i charakterystycznym objawem jest okoliczność, że wśród subskrybentów znajdują się i zamieszkałi w gminie Krzeczowice Rusini, którzy za pośrednictwem Ks. kanonika Dyonizego Węgrzynowicza złożyli dotąd na powyższy cel około 70.000 K. — Nadto mieszkańcy gminy Nowosiołowa, za pośrednictwem swego proboszcza Ks. Feliksa Pawłowskiego złożyli dotąd ogółem około pół miliona koron. Dowodzi to zrozumienia całej akcji u naszej ludności, która podpisując polską pożyczkę, lokuje pewnie zaoszczędzony kapitał, przychodzi swemu państwu z pomocą, a zarazem odnosi materialną korzyść, bo zyskuje na różnicy stopy procentowej; dowodzi dalej, że ludność ruska jest tu dostatecznie uświadomioną, a lokując grosz w polskiej pożyczce zaznacza, że nie solidaryzuje się z bandami hajdamackimi na wschodzie, lecz owszem pragnie dobrego współzycia z Polakami.

ARESztOWANIE ZA POLSKĄ MOWĘ. „Goniec Wielkopolski“ donosi: Na głównej poczcie aresztowano we wtorek przed południem p. Leonarda Januszewskiego, za to, że z innym panem po polsku rozmawiał. Zawleczono go na odwach, a potem do sądu, gdzie go dopiero po przesłuchaniu uwolniono.

ODEZWA „MINISTERSTWA RZESZY“. „Kur. Zagłębia“ podaje tekst odezwy (z zachowaniem pisowni), rzuconej na Sosnowiec w tysiącach egzemplarzy, przez niemieckich lotników. Odezwa ta opiewa:

„Socializacja przyszła! Syndikat węglowy zaraz zostanie socializowany. Przeto nabywa rze-
— ag. —
za, to jest cały naród niarodawca moc nad całym przemysłem węglowym i hutniczym jeszcze przed socializacją kopalni samych.

Socializacja górnictwa kałowego jak najprędzej się przygotowuje.

Powszechne prawo socjalicyjne, które jest przedłożone zgromadzeniu narodowemu uszczadnia zamiast pierwszego nieograniczonego gospodarstwa prywatnego niemieckie gospodarstwo wspólności.

Rzecz, to jest dla wszystkich to niemieckie gospodarstwo wspólności, rozporządza, że wszędzie będzie gospodarstwo według żądania interesu wspólnego, a nigdzie z interesu prywatnego kapitalistów.

A to jest socjalizm.

Ministerstwo rzeszy“.

WYKRYCIE FAŁSZERZY BANKNOTÓW

W POZNANIU. Z Poznania donoszą: Wczoraj wykryto tu szajkę fałszerzy banknotów, którzy przy pomocy płyt, skradzionych podczas walk, staczanych w Berlinie między rządem a komunistami, wyrabiali 50 marek. Aresztowano żonę drożarzki Ofierskiej i niejakiego Duszyńskiego. Znaleziono fałszowanych 250 tysięcy marek.

ZWŁOKI ZAMORDOWANEGO. Żandarmeria w Krzeszowicach doniosła krakowskiej dyrekcji policyj, że w lesie pod Zbikiem dnia 22 z. m. znaleziono zwłoki 50-letniego mężczyzny, zamordowanego tego samego dnia. Śledztwo za mordercę w toku.

STAN KOLEI ŻELAZNYCH W PÓŁNOCNEJ FRANCYI. „Petit Journal“ podaje, jakie

roboty trzeba przedsięwziąć, aby przywrócić komunikację kolejową w zniszczonych okolicach północnej Francyi. Było tam zdemolowanych 2.900 km. kolei żelaznych, trzeba odbudować 1.500 mostów, 1.580 km. kolei lokalnych, 100 km. kanałów, 400 szluz. W chwili, gdy nieprzyjaciel został wypędzony z kraju, załadować czwartą część tych robót była w toku. Obecnie zdolano już uruchomić trzy czwarte zniszczonych dróg żelaznych i kanałów i należy się spodziewać, że w lipcu reszta robót będzie wykończona i ruch przewozy będzie normalny. Szkody w innych okolicach wynoszą 105.000 km. i potrzeba milionów ton materjału do ich wybudowania. Ogólna suma kosztów odbudowy w okolicach uwolnionych wynosi 2.250.000.000 funtów szterlingów.

Wiadomości i komunikaty.

WIECZÓR KORDYANA. W przepięknej sali hotelu Saskiego odbyły się dwa wieczory znanego magnetyzera Kordiana z zakretem toploty bez kontaktu i eksperymentów, dotyczących hipnozy. Prolegent wywodził się znakomicie z zadania. Ogólny podziw wywołano odgadywanie wieku, charakteru i pici na podstawie fotografii w zamkniętej kopercie. Wszystkie eksperymenty nagradzała publiczność długotrwałymi oklaskami.

KONGREGACJA NAUCZYCIELEK KRAKOWSKICH donosi: Dnia 13 b. m. odbędzie się o godz. 7 w kościele św. Barbary nabożeństwo żałobne za s. p. Moderatorem O. Bratkowskiego i zmarłe prezydentki Kongregacyi nauczycielek krakowskich, zaś 20 b. m. zebranie miesięczne o godz. 6 i pół w lokalu sodalicyjnym, Rynek 44.

KONCERT ADY SARI I CHÓRU AKADEMICKIEGO. Jedyną obecnie w Polsce koloraturą śpiewaczką, o sławie światowej, ulubienicą krakowskiej publiczności, wystąpi u nas w sobotę dnia 22 b. m. w sali „Sokola“ z programem, złożonym z najefektowniejszych arcy oporowych. W koncercie tym weźmie również udział dawno u nas niesłysany krakowski chór akademicki, po raz pierwszy skomponowany od czasów wojennych, który pod batutą Bolesława Walickiego w doskonałym resposie wykona szereg pięknych i niezwykle popisowych utworów polskich. Bilety na ten niezmiernie interesujący koncert są już do nabycia u J. Rudnickiego, Linia A-B.

XX PORANEK odbędzie się w niedzielę dnia 16 b. m. w sali Tow. Lekarskiego. Poranek ten poświęcony będzie wyłącznie IX Symfonii Beethovena. Jako prelegent wystąpi Dr Józef Reiss, w części ilustracyjnej zaś wystąpi wytworna śpiewaczka, p. Adamowicz-Meyerowa. — Bilety są już do nabycia u J. Rudnickiego, Linia A-B. ŚLIWICKI, znakomity nasz pianista, wystąpi w niedzielę dnia 30 b. m. w sali „Sokola“. Bilety są już do nabycia u J. Rudnickiego, Linia A-B.

GREMIALNA DOKOZNA SESJA PAŃ MIŁOSIERDZIA, oraz PP. Ekonomów św. Wincentego a Paulo odbędzie się pod przewodnictwem Najp. Księcia Biskupa Ks. Adama Sapiehy w sobotę 15 b. m. w domu 85. Miłosierdzia, Wawrzyszewska 4, o godz. w pół do trzeciej popoł.

POLAKÓW I POLKI Z GALICYI WSCHODNIEJ zapraszamy na zebranie, które odbędzie się w lokalu T. S. L. przy ul. św. Anny 6, II p., we środę dnia 12 b. m. o godz. 6 wieczorem.

Prof. W. Sikora. KONKURS NA POSADĘ NAUCZYCIELSKĄ z I. grupą wydziałową w Czechowicach (koło Dzieśna) na Śląsku opasza T. S. L. Warmki: obok placu krajowej z dodatkami, dodatk T. S. L. w kwocie K 100 miesięcznie. Podania należy wnieść do Zarządu Głównego T. S. L., Kraków, ul. św. Anny 5.

ZAKUPNO KONI. Na podstawie rozporządzenia ministerstwa spraw wojskowych z dnia 28 lutego b. r. L. 2063, odbędzie się na placu Groble w Krakowie w dniu 15 b. m. zakupno koni zdalnych dla celów wojskowych.

Wzawa się przeto wszystkich mających zamiar sprzedać swe konie, aby doprowadzić je w dniu wyżej wymienionym na plac Groble o godzinie 8 rano.

Zaznacza się przytem, iż cena za konie zakupione będzie właścicielom w.b.z.w.t.o.c.n.i.e w g.o.t.o.w.c.e w.p.p.l.a.c.o.n.a.

Z MIEJSKIEJ TARGOWICY NA BYDŁO. Na targ od 5-8 marca spodziano buhajów 76, wolów 47, krów 266, jałowców 164, cieląt 909, owiec — nierogacizny 828, razem 2283 zwierząt. Płacono za jeden celnar metryczny żywy wagi: buhaje od 700 do 900 kor.; woły od 800 do 1200 kor.; krowy od 600 do 950 kor.; jałowiec od 600 do 1000 kor.; cielęta od 600 do 1000 kor.; nierogacizny od 1800 do 2917 kor.; bity wagi nierogacizny od 2200 do 3500 koron. Ze sprzedanych na targ zwierząt sprzedane na konsumpcję miejscową 2283 sztuk.

ZAMIAST KWIATÓW na trumnę s. p. Maryi Holekskiej złożyły Redakcja, Administracya i Ekspedycya „Głosu Narodu“ 180 K na salnicowy artykuł przed paru dniami w naszym dzienniku ogłoszonym, „fundusz siorót im. Tadeusza Kościuszki“.

ODPOWIEDZ REDAKCYI. W Pan A. W. B. w Krakowie: Artykuł nasz miał na celu wywołać utworzenie organizacji, która by się zajął opracowaniem polskiego projektu Związku Narodów. Projektów indywidualnych drukować w piśmie nie możemy.

Repertuar teatru miej. im. J. Słowackiego.

Sroda: „Krag interesów“ J. Benavente. Czwartek: „Zacznie domowe“ J. Courteline’a, „Romantyczny“ E. Rostada. Piątek: „Krag interesów“ J. Benavente. Sobota: „Zacznie domowe“ J. Courteline’a i „Romantyczny“ E. Rostada. Niedziela: Popoł. „Artykuł 264“ K. Zalewskiego; wieczorem „Wachlarz lady Windermere“ O. Wilde’a.

Repertuar miejskiego teatru powszechnego.

Sroda: „18“ („Weseli obijacze“). Czwartek: „Niebieskie domino“. Piątek: „13“ („Weseli obijacze“). Sobota: „Drwony z Cornville“. Niedziela: Popoł. „Pani X.“; wieczorem „Oj, mężczyźni, mężczyźni!“

NIECH KAŻDY SPIESZY oglądać pierwszy polski film operowy „Halka“, dramat w trzech częściach, według opery Moniuszki, w wykonaniu pierwszorzędnych artystów warszawskich, który jest obecnie wyświetlany w Kinie „OPIEKA“. Cały dochód przeznaczony na inwalidów wojennych.

Sprawa rekonstrukcji gabinetu a większość sejmowa.

Warszawa. (Telefonem). Sprawa rekonstrukcji gabinetu przez powołanie do rządu członków Sejmu, ciągle budzi zainteresowanie w kręgach poselskich, jak i wśród publiczności. Rozstrzygnięcia jednak nie należy oczekiwać rychło, albowiem przedtem musi być uregulowana kwestja większości sejmowej. Rokowania w tej sprawie toczą się pomiędzy stronnictwami.

Zamierzone jest utworzenie większości ze Związku Ludowo-Narodowego, Pol. Zj. Lud. i z grupy Piastów, do której większość przystąpi także większość członków P. S. L. grupy Thugutta. Poza większością sejmową pozostałaby grupa Stapińskiego, Oko-

lona i kilku bardziej radykalnie usposobionych członków grupy Thugutta.

Pojawiające się w prasie warszawskiej doniesienia o mającej rzekomo już lada dzień nastąpić zmianie w Ministerjum spraw zagranicznych i bliskiej nominacji bądźto b. ambasadora Skrzyńskiego, już to Grabskiego lub wreszcie Głabńskiego albo Gólucho-

wskiego, są tylko wypływem niecierpliwości dziennikarskiej, albowiem zmiany zamierzone są raczej w całym gabinecie, a nie tylko w jednym resorcie.

Obrady Sejmu polskiego.

Warszawa. (P. A. T.). Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu przystąpiono do drugiego czytania przedłożenia rządowego w sprawie czasowego zakazu przywozu znaków pieniężnych w walucie austro-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej. Sprawozdawca komisji skarbowo-budżetowej poseł Dr Ernest Adam zaznacza, że idzie o uczynienie pierwszego kroku w sprawie uporządkowania naszej waluty, t. j. o uporządkowanie waluty obecnej, która w granicach państwa naszego obiega. Przedewszystkiem zaś ważnym jest niedopuszczenie do tego, aby liczbą obiegających u nas obcych znaków pieniężnych pomnożyła się. Zakaz przywozu ma być czasowy, to jest do chwili, w której będzie ukończono ostepowanie koron, marek i rubli. Wniosek pos. Głabńskiego zawierał jeszcze inne postanowienia, a mianowicie, aby nie dopuszczono do obiegu w naszym państwie nowych not koronowych, które bank austro-węgierski wydał już po rozpadnięciu się Austrii. Są to zarówno banknoty 10.000 koronowe, jakoteż asygnaty kasowe po 25 i 200 koron. Na wydanie tych not rząd naszego państwa nie miał bezpośredniego wpływu i dlatego z zasadniczego punktu widzenia nie możemy uznać ich w naszym państwie. — Komisja skarbowo-budżetowa wzięła jednak pod uwagę, że te asygnaty są w dość znacznej mierze u nas rozpowszechnione, zwłaszcza wśród włościan, zatem pozbawienie prawa ich obiegu naraziłoby posiadaczy na wielkie straty. Nadto na jednym z posiedzeń komisji przedstawiciel dyrekcji banku austro-węgierskiego oświadczył, że dyrekcja postanowiła już asygnaty te stopniowo wycofać.

W głosowaniu artykuł pierwszy ustawy przyjęto, poezem przyjęto bez dyskusji resztę artykułów, oraz całą ustawę en bloc w trzecim czytaniu.

Z kolei poseł Bryl przedstawił sprawozdanie komisji odbudowy kraju w sprawie wniosku posła ks. Kotuli w przedmiocie odbudowy mostów na Sanie pod Przemyślem. Komisja zaleca Sejmowi wezwanie rządu, aby natychmiast przystąpił do odbudowy tego mostu. Minister Pruchnik oznajmił, że odbudowa mostów na Sanie stoi na pierwszym planie i polecono już Namiestnictwu we Lwowie, aby przedłożyło odczynny projekt. Most będzie zbudowany z materiału trwałego, a więc żelazny lub betonowy.

Następnie komisja ochrony pracy przedstawiła sprawozdanie o wniosku grupy członków Z. L. N. w sprawie rozpoczęcia pracy w komisjach nad ustawą o obowiązku ubezpieczenia robotników od choroby, braku pracy i starości. Pierwszy referent pos. G. dyk podniósł, że sprawy te wymagają ustaw. opartych na przestudyowaniu kwestji w innych krajach. Mówca przypuszcza, że robotnik nie tylko pod skrzydłami czerwonego szlanku może znaleźć opiekę, lecz także organizacja chrześcijańskich robotników z całym poświęceniem pracuje.

Drugi referent pos. Majewski omawia sprawę ze stanowiska czysto fachowego.

Minister ochrony pracy Iwanicki stwierdza, że ministerstwo opracowało już schemat ubezpieczenia społecznego we wszystkich kategoriach. Pierwsza ustawa o chorobach została zatwierdzona przez dekret tymczasowy. Ministerstwo windowało, że dekret ten ulegnie zmianom w Sejmie, lecz przypuszcza, że zmiany te nie będą zasadnicze. Za jakie półtora miesiąca w Warszawie będzie otwarta wzorowa kasa chor.-ch. W ciągu drugiego półrocza powstana dalsze kasy w Łodzi, Lublinie, Częstochowie. Radomiu, a w ciągu roku 1920 utworzy się 80 kas powiatowych. Ministerstwo ma zamiar również w ciągu tego roku przejąć kasy chor.-ch. w Galicji i Poznańskiem. Kasy te mają objąć wszystkich pracowników, tak inteligentnych, jak pracowników fizycznych. Będą to kasy terytorjalne w przeciwstawieniu do kas zawodowych, jakie istnieją w Galicji i Poznańskiem. Obecnie w Niemczech miało zaprowadzić emerytury dla inwalidów, ale emerytury są wprost śmieszne. Przy dwóch trzecich zdolności do pracy pensja wynosi 75 marek miesięcznie, z czego 50 marek płaci państwo a 25 marek ubezpieczenie. Po tej drodze my iść nie możemy. Najwięcej skomplikowany system jest system ubezpieczenia robotników od braku pracy. W tej chwili mamy pod opieką 743 tysiące ludzi, z których 590 tysięcy otrzymuje zapomogę rządową. Są to nasi emigranci z Rosji. Musielibyśmy asygnować 100.000 milionów, Sema-

ta musiałaby być zmniejszona do 60 milionów. Wydałoby się około 40 milionów i w niedługim czasie będziemy musieli stanąć przed Sejmem z prośbą o asygnowanie nowych, bardzo znacznych sum, gdyż liczba bezrobotnych wciąż wzrasta.

Po przemówieniach pp. Zagórnego, Ziemińskiego i Arciszewskiego dyskusję zamknięto. Przemawiali jeszcze pp. Majewski i Gdyl, którzy zastrzeżali się przeciw podsuwaniu wnioskodawcom zamiaru partyjnego.

Izba przyjęła wniosek komisji z poprawką Majewskiego.

P. Diamand uzasadniał swój nagły wniosek w sprawie wyłącznego uprawnienia państwa do zakładania rurociągów służących do przeprowadzania gazów ziemnych. Cały szereg przedsiębiorstw borysławskich używa gazu ziemnego do opał. Chodzi o to, by zapobiedz, ażeby spekulanci i tej dziedziny nie zagarnęli. W tym celu niech państwo położy swoją rękę na spółki przewodów gazu ziemnego. Mówca prosi o odesłanie wniosku do komisji przemysłowo-handlowej.

P. Steinhaus godził się na myśl wniosku, ale uważa chwilę obecną za niewłaściwą dla uchwalenia tego monopolu, albowiem państwo dziś budować nie może, natomiast wielu prywatnych przedsiębiorców do budowy tej się przygotowuje. Wskazywał uchwalenia ustawy przedsiębiorcy prywatni budować nie będą, a co za tem idzie dużo gazu i bogactwo ziemi się zmarnuje.

P. Stapiński podnosi, że postanowienie projektu, iż w razie wykupu przez państwo placów się nie może rzeczywistych kosztów, ale cenę szacunkową w chwili wykupu, odstraszyłoby ludzi prywatnych od budowy rurociągów, gdyż traciliby nie chce. W pow. krośnieńskim z przestrzeni 20 km. włościanie przysługują się do użytkowania gazów na opalenie swych domów wobec braku innego opału.

(Dalszego ciągu sprawozdania z obrad sejmowych z powodu niemożności połączenia telefonicznego z Warszawą nie otrzymaliśmy).

Z dyskusji sejmowej.

Warszawa. (Telefonem). Wczorajsze posiedzenie Sejmu miało przebieg spokojny i poważny, jak przystało na obrady rzeczowe. Najciekawszy ton do dyskusji wprowadził poseł żydowski z m. Łodzi, syonista Roseblatt, który usiłował imputować Sejmowi w sposób prowokacyjny dążenia ucisku specjalnie żydowskiego handlu.

Szersza debata rozwinęła się nad wnioskiem nagłymi w sprawie żandarmeryi polowej i milicji ludowej. Zaznaczyła się temperamenciem, wprowadzonym kontrwersją pomiędzy reprezentantem socjalistów a posem Stanisławem. Mówca socjalistyczny posunął się nawet do groźby rewolty tłumów, co spotkało się ze słusznym a stanowczym protestem ze strony umiarkowanych. Duże wrażenie wywarła także dyskusja w sprawie obrony granic, a mianowicie pomocy dla zagrożonego poważnie przez Ukraińców, a dotąd nie dość energicznie broniącego Lwowa, oraz wiadomość o coraz częstszych napadach wojsk niemieckich na Zagłębie Dąbrowskie.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu był obecny ks. biskup krakowski Sapieha. Obradom przysłuchiwał się z łoża sprawozdawców parlamentarnych, których zaszczycił swą gością.

Fiasco strajku generalnego.

Warszawa. P. A. T. Zarząd Związku zawodowego pracowników kolejowych państwa polskiego komunikuje nast. depeszę, rozesłaną do wszystkich Związków kolejowych, treści następującej: Wobec zapowiedzi powszechnego strajku demonstracyjnego na dzień 12 i 13 b. m. komitet wykonawczy Związku stwierdza, że ze względu na konieczność dowozu, tudzież ciężkie warunki, w jakich kraj w ogóle się znajduje, wszelka przerwa w ruchu kolejowym jest niedopuszczalna i wzywa kolejarzy do utrzymania prawidłowego ruchu pociągów.

Warszawa. P. A. T. Narodowy Związek robotniczy wyda odezwę, w której między innemi czytamy: Ludowy Sejm ustawodawczy polski dokłada starań, aby uchronić nas przed nowym najazdem ze wschodu i zachodu. Uchwalając pobór wojskowy i nakładając przymusową pożyczkę na kapitalistów i klasy posiadające, która ma na celu uruchomienie przemysłu i zorganizowanie pracy dla proletariatu. Ma powstać silna armia polska, która zagrozi nowym rozbójnikom drogę do Polski. By-

do tego nie dopuścić, agenci rosyjscy sowie- i niemieckich spartakowców usiłują wywołać w naszym kraju rozruchy i anarchie, odciąć polskich żołnierzy, walczących na froncie od dowozu żywności i od Ojczyzny. Na znak Berlina, dany przez podnoszących tam głowę spartakowców, ma w tych dniach wybuchnąć u nas strajk powszechny pod płaszczykiem protestu przeciw rzekomym prześladowcom robotników w Polsce. Narodowy Związek robotniczy zawsze bronił interesów robotników i nie cofnął się, jak się nie cofnie przed strajkiem, gdy zajdzie do tego istotna potrzeba, lecz zważając będzie świadomą, celową propagandę, poza którą kryją się zaboreze cele bolszewików rosyjskich i spartakowców niemieckich.

Takie samo stanowisko, jak wyżej wyrażony Związek robotniczy, zajął wobec strajku powszechnego Narodowy Związek kolejowy. W dodatku nadzwyczajnego swego organu „Kolejarz”, w odezwie zarządu głównego między innemi czytamy: Nie pozwolimy zaimmować ruchu kolejowego i nie damy przedać tej krwionośnej arterji do serca armii i ludności. Kolej nasze nie mogą się stać narzędziem w ręku wrogów narodu. Kolej w obecnej chwili jeszcze sprawnie pracować winny, niż kiedykolwiek indziej.

Organ Związku wytyka Polskiej Partji socjalistycznej, że nosi płaszczyk w dwóch ramionach. W Sejmie udaje pałtyrotów i głosię za wojskiej, a za plecami Sejmu w Radach robotniczych knuje przeciw niemu: Razem z komunistami organizując anarchizujące wystąpienia i strajki.

Warszawa. P. T. A. „Robotnik” ogłasza: Od Centralnego Komitetu Robotniczej Polskiej Partji socjalistycznej otrzymujemy zawiadomienie, że Centr. Kom. Robotniczy odwołuje udział partji w strajku, wyznaczonym na 12 i 13 b. m. i wzywa towarzyszy, by pracy nie porzucali.

Warszawa. P. A. T. „Robotnik” ogłasza: Od centralnego Komitetu robotniczej polskiej partji socjalistycznej otrzymujemy zawiadomienie, że centralny Komitet robotniczy odwołuje udział partji w strajku, wyznaczonym na 12 i 13 b. m. i wzywa towarzyszy, by pracy nie porzucali.

Ofensywa ukraińska trwa dalej.

Warszawa. P. A. T. Komunikat z dn. 11 b. m.:

Litwa i Białoruś. Grupa gen. Iwaszkiewicza: Od trzech dni nieprzyjaciel napór- żno usiłował sforsować przeście przez Szezarę. Wczoraj znów wieczorem zaatakowały bolszewickie oddziały Stonim. Przyjęte ogniem naszej piechoty i artylerji wycofały się, nie zdobywając dotychczas drugiego brzegu Szezary. W nocy z 10 na 11 b. m. wdary się niespodzianie większe siły bolszewików do Stonima. Po ciężkiej i krwawej walce wyparto je bagnietami poza Szezarę. Próba przeprowadzenia się przez rzekę pod Dobrym Borem została przez nas udarem- niiona. Grupa gen. Litwowskiego: Jedną z kompanij wileńskiego batalionu dokonała brawurowego napadu na stację Lesna. Zaskoczona z nienacka załoga bolszewicka częściowo się poddała, częściowo się przebiła. Wagony i urządzenie wojskowe spalono. Zdobyto dwa kulomioty.

Wołyń. Grupa gen. Śmigłego: Pod Maniowicami utarczki patroli. Nad Stochodem ożywiona działalność artylerji.

Galicja wschodnia. Grupa gen. Rome- ra: Na całym froncie ożywiona działalność wywiadowcza. Grupa gen. Rozwadowskiego: Pod Lwowem i Gródkiem Jagielońskim nieprzyjaciel w dalszym ciągu prowadzi gwałtowne i koncentryczne ataki, które zostały z wielkimi stratami odparte. Na prawym brzegu Sanu i pod Chyrowem drobne utarczki oddziałów wywiadowczych.

Ukraińcy zabraniają mówić po polsku.

Warszawa. (Telefonem). Koła poselskie otrzymały ze Stanisławowa wiadomość o gwałtownych prześladowaniach żywiołu polskiego w Galicji wschodniej, a głównie w powiecie stanisławowskim. Ukraińcy zabraniają Polakom mówić na miejscach publicznych po polsku i noszenia odznak polskich. Zmusili sędziów Polaków do ustąpienia z urzędów, naczynieli do wstrzymania się od nauki. Nie pozwalają na otwarcie prywatnych szkół polskich. Nad polskimi instytucjami finansowymi objęli zarząd.

Powrót komisji koalicyjnej.

Warszawa. P. A. T. „Kuryer Polski” donosi: W nadchodzącą środę przybywają z Poznania do Warszawy członkowie misji ententy z ambasadorem Neulensem na czele.

Niepokój Niemców o Górny Śląsk.

Wiedeń. P. A. T. „N. Fr. Presse” donosi, że w ruchu strajkowym na Górnym Śląsku chodzi o propagandę w celach politycznych, uprawianą przez polskich agitatorów. W Berlinie wiedzą, że w dn. 15 b. m. zanosi się zamach ze strony Polaków, przy pomocy rządu polskiego.

MANIFESTACJA GDANSKA W POZNANIU.

Poznań. P. A. T. Wczoraj o 6-tej wieczorem tłumy ludności zebrały się przed zamkiem królewskim. W tłumie nieskoń- tabli- cę z napisem: żądamy Gdańska dla Pol- skiej, chcemy własnego portu i wybrzeża. Do zgromadzonych przed zamkiem tłumów przemawiali poseł Nowicki, ks. Ludwiczek i Dr Meisner, który oświadczył, że członkowie

misji ententy przyjęli do wiadomości rezolucję, uchwaloną na wiecu i są w sprawie Gdańska przychylnie usposobieni. Ukazał się jednak w tej chwili nie mogą bo właśnie obradują z Niemcami.

ROZWIĄZANIE POZNAŃSKIEGO SEJMU PROWINCYONALNEGO.

Poznań. P. A. T. Komisaryat Naczelnej Rady Ludowej wydał rozporządzenie: 1) Rozwiązują się Sejm prowincjonalny w prowincji Poznańskiej. 2) Rozporządzenie o nowych wyborach do tego Sejmu pojawi się później.

ZDEMASKOWANIE ARGUMENTÓW CZESKICH.

Warszawa. P. A. T. „Gazeta Polska” donosi: Przyjechał do Warszawy z Paryża członek polskiej delegacji na kongres pokojowy, pastor Bursche. Bursche zawiązał na konferencję deklarację ewangelików Cieszyńskich, domagającą się przyłączenia Śląska do Polski. Tę deklarację pokazano Komisji międzysojuszniczej, zajmującej się sprawą polsko-czeską w odpowiedniej chwili, gdy Czesi dowodzili, że Polacy gnębią protestantów i że ententa musi ratować te ofiary zabobrości katolickiej Polski (!). Odczytana deklaracja podpisana przez obywateli ewangelików wywołała olbrzymie wrażenie na członków misji i zamknęła usta delegatom czeskim.

CHOROBA GEN. IWASZKIEWICZA.

Warszawa. (P. A. T.) Ze sfery wojskowych donoszą, że generał Iwaszkiewicz, dowódca operujący na wschodzie dywizji, zaniemógł i przez pewien czas musi pozostać w łóżku.

Bolszewizm w Niemczech rozszerza się.

Berlin. P. A. T. „Politisch parlamentarische Nachrichten” donoszą ze strony miarodajnej: Ruch spartakowców rozszerza się ku południowi i południowemu wschodowi. Walki nie ustały, jak się tego spodziewano. Według zestawienia komisji obywatelskiej w czasie ostatnich zaburzeń w Berlinie 182 osób cywilnych straciło życie. W Lichtenbergu naliczono przedwczoraj 240 trupów. — W czasie walki, w której wzięła udział artylerja uszkodzonych zostało 340 domów, 18 domów jest całkowicie zdemolowanych. Wiecezorem spartakowcy zrabowali wielki skład żywności na dworcu frankfurckim. — Wczoraj aresztowano przeszło 200 obywateli rosyjskich, którzy nie mogli się wykazać na- leżytymi dokumentami. Walczących spartakowców obliczają na 5000. W Lichtenbergu rozstrzelali spartakowcy odeszły wyzywające do mordowania burżuwy. Rozkaz Noskiego co do doraźnego karania pojmanych zło- czynców stosowany jest bezwzględnie. — Wczoraj odstawiono do kasy 200 trupów.

ŻYWNOSĆ DLA NIEMIEC.

London. P. A. T. Według Reutersa, naj- wyższa Rada wojenna zdecydowała podjęcie na nowo posiedzeń komisji rozejmowych w Spa. Pierwsze posiedzenie odbędzie się w czwartek. Niemiecka flota handlowa zostanie przejęta przez koalicję w zamian za dostarczenie żywności aż do czasu zbiorów. Główna trudność dotychczas polegała na sposobie zapłacenia za żywność, ale robi się w tej sprawie nowe propozycje. Niemcy mają zapłacić za żywność z trzech źródeł: 1. produktami jak węgiel; 2. kredytem, jaki mają w krajach neutralnych; 3. papierami wartościowymi i karnymi cudzoziemskimi, które znajdują się w posiadaniu Niemiec. Ocenia się, iż te trzy źródła dadzą z łatwością przeszło 100 milionów funtów. Panuje przekonanie, że propozycje będą przyjęte i że flota niemiecka zostanie wydana.

„Konsorcjum burzenia”.

Bruksela. (P. A. T.) Badanie materiałów posiadanych przez rząd francuski i belgijski wydać każdego dnia coraz bardziej interesujące dokumenty o niemieckiej organizacji systematycznego zniszczenia fabryk. Ostatnie znalezione dokumenty dotyczą „Konsorcjum burzenia”. Był to organizm nader starannie wypracowany przez Niemców dawno przed wojną. W chwili wy- powiedzenia wojny „Konsorcjum” posiadało dokładne dane o rozmieszczeniu i wartości materiałowej wielkich fabryk belgijskich i francuskich i miało całkowity inwentarz zasobów ekonomicznych obu tych krajów. Konsorcjum zależało od niemieckiego ministerstwa wojny, które popierało je przy sprzedaży materiałów francuskich i belgijskich. Personal Konsorcjum był znaczący. W dyrektywie znaleziono wykazy około 3000 „robotników”, zarejestrowanych i kwalifikowanych do pensji dziennej po 25 i 50 marek, zależnie od rodzaju zajęcia. Wykazy stwierdzają od lutego 1917 do kwietnia 1918 stopień co miesiąc w systematycznym zniszczeniu fabryk. Obok tego znajdują się rozkazy komendatury. Instytucja stała więc w związku urzędowym z władzami i naczelną przemysł północnej Francji i Belgii.

Z Rady wielkich mocarstw.

Paryż. 11 b. m. P. A. T. Rada wielkich mocarstw zebrała się w poniedziałek, ażeby przedyskutować sprawozdanie w sprawie rozbrojenia Niemiec, które Foch przedłożył w imieniu ekspertów wojskowych. „Temps” podaje o tem następujące szcze-

gół: Sprawozdanie Focha dotyczy przede- wszystkim uchwał powziętych przez Najwyższą Radę Wojenną w d. 7 marca w sprawie wniosku Lloyda George'a, który proponował, ażeby armia niemiecka nie przekraczała liczby 140.000 ludzi i ażeby składała się z ochotników, mających po- nić służbę przez lat 12.

Niektóre kwestje zostały odroczone, inne, jak umiędzynarodowienie kanału kilen- skiego, zburzenie fortyfikacji na Helgolan- dzie, odesłano do odpowiednich komisji. Co do zarzutów, poruszonych przez małe pań- stwa, jest prawdopodobnem, że Najwyższa Rada powiększy z jednego na dwóch liczbę 5 delegatów dotychczas przyznanych małym państwom.

ROZKŁAD CZERWONEJ GWARDY.

Berno. (P. A. T.) Rosyjska agencja Unio- donosi, że wśród armii Czerwonych gwar- dzistów niema już najmniejszego zapła- Źołnierze pełnią jeszcze służbę, ponieważ są do niej zmuszeni. Ponadto mają jeszcze lepsze wyżywienie, aniżeli reszta ludności. Piotrogród będzie można bardzo łatwo zdo- być pod warunkiem, że zwycięzca dostarczy ludności żywności.

ŁOTYSZE I LITWINI PRZECIW BOLSZE- WIKOM.

Paryż. P. A. T. Radio stacyi krakowskiej „Pidingen” donosi ze Sztokholmu, że dele- gacja Łotyszów przybyła do Kowna pod przewodnictwem pierwszego ministra U- m a n a, ażeby się porozumieć z rządem lito- wskim co do stworzenia wspólnego frontu przeciw bolszewikom.

CHOROBA WILSONA.

Paryż. P. A. T. Prezydent Wilson cierpi na lekkie przeziębienie i przez większą część dnia na polecenie swego lekarza nie opuszcza kajuty. Przypuszczają, iż parowiec przy- będzie do Brest 13 marca. Prezydent uda się natychmiast do Paryża.

MADESLANE.

Burm polonistwa i chorób skórnych w Odr. Janieł. Dr. JANUARY ZUBRZYCKI przyjmuję obecnie od godz. 3-4 ul. Krupnicza L. 3.

Zjazd nauczycieli ludowych

absolwentów szkół i kursów rolniczych oraz na- uczytelni absolwentów szkół gospodystw wielkich odbędzie się 23 marca w Związku nauczycielstwa ludowego w Krakowie, Rynek 28, II p.

Początek o godzinie 10 rano. Spodziewany jak najliczniejszy udział. Sprawy bardzo ważne.

ZGUBIONO 9 marca o godz. 4-5 między ul. Zygmunt Augusta i Dworem kolejowym pło- ścięci z czarnym kamieniem, insygnia E. I. faski- wy znalazła zachęca zwrotić za nagrodą 150 Lwra na ulicę Zygmunt Augusta 5, II piętro, drzwi na lewo, między godz. 2 i pół do 5 i pół.

NIEMIECKO AUSTRIACKIE Biuro dla obrotu towarowego, Filia w Krakowie, zostało z dniem 10 marca b. r. przeniesione na ul. Karmielecka 1, 10, I p., Tel. Nr 233. Godziny urzędowe od 9-12 i od 3-6.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. BERGER ze Lwowa

ordynuje obecnie w Krakowie, Niecała 5

Podziękowanie.

P. P. gen. Gologórkowski, gen. Rozwadowski- mu, gen. Piaseckiemu, pułk. Gadzińskiemu, Kor- pusom oficerskim D. O. G. krakowskiego, Do- wództwa na Galicję Wschodnią, 4 p. p. Lepio- now, ks. kapel. Mensowi, oraz tym wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi naszemu najłaskawszemu i najdroższemu Młodzi i Ojcu b. p. Kazimierzowi Prs-Wieckowskiemu lub w inny sposób okazali nam tyle współczucia, tą drogą składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

Zona i erowne.

JAN CZESŁAW PAPEĆ
podpisał 9 pólko młodo (3 pólko strachotno),
przez wszy lat 21, poległ śmiercią wale- cznych w odparciu ataku ukraińskiego w bitwie pod Strzelczykami dnia 3 marca 1919 r. i pochowany w czasosowy w Mo- scisken.
Zmarły był uczestnikiem walk II szwa- dronu 6 pułku strzelców w kampanii karpackiej i białoruskiej II brygady Legionów polskich, poczem w 2 pułku strzelców na Wołyniu, gdzie się chlubnie od- zaszczyl.
Sorowadzenie zwłok nastąpi później.

MARYA z Ropków POLEKOWA
Zona dzielnicza i zwidowcy wyzna „Chw. dźwierz”.
urodzona w r. 1891, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzone św. Sakramentami, zaszcenia w Panu dnia 10 marca 1919 r.
W ciężkim smutku pogrzebany małż. z dzie- ciemi i rodziną zaprasza krewnych, Znajomych i pobożną Publiczność na obrzęd pogrzebowy, który się odbędzie we środę dnia 12 b. m. o godzinie 4-tej popołudniu w kaplicy emantarnej na miejsce wiecznego spoczynku.
Msza św. załobna
odprawiona zostanie we czwartek dnia 18 b. m. o godz. 8 rano w kościele św. Floryana w Krakowie.

Szpitalna 40. Szpitalna 40.

SALON SZTUKI

Sprzedaż obrazów najwybitniejszych artystów-malarzy polskich i zagranicznych po najtańszych cenach.

Również sprzedaje się na
SPLATY MIESIĘCZNE.

Obecnie: 990

Wspaniała Wystawa Marcowa.

Pół mili od Krakowa

4½ MORG

w dwóch kawałkach, o kwadrans drogi od siebie oddalonych, do sprzedania za 25.000 K. Z tego 1½ morgi roli, ½ morgi pastwiska, reszta łąka. Wydzierżawione do jesieni. — Wskaże (tylko katolikowi) Chadyński Kraków, Aleja Mickiewicza 1. 17 (w lewo Czarnowiejskiej), prócz świąt od 10—12. W tej samej wsi dom z kamienia o 6 ubikacjach (sklep), ze stajnią i wozówka, bez gruntu do sprzedania za 30.000 K. 1052

Na mroźność Kościuszkowską Biusty Bohatera.

Odlew gipsowy wys. 82 cm. K 100—

Plakieta „44 cm. K 20—” 1046

Plakieta „30 cm. K 10—”

Te same w imitacji brązu oraz orły polskie różnej wielkości do nabycia w Zakładzie reprodukcji rzeźb artyst.

Rynek główny Pałac Spiski (w podwórzu).

„PEDETE”

1015

Przedsiębiorstwo dostaw artykułów technicznych oraz olej i smarów wszelkiego rodzaju Spółka z ograniczoną odp. w Krakowie, Straszewskiego 2, tel. 378.

wykonuje: urządzenia tartaków, młynów, gorzelni, rurociągów i t. p., jakoteż wszelkie instalacje w miejscu i na prowincji. Wypracowuje plany, kosztorysy i projekty, na zadanie wysyła na prowincję inżyniera fachowca. Dostarcza pasy, uszczelnienia, narzędzia artykuły techniczne i elektryczne po przystępnych cenach, jakoteż oleje i smary dla każdej gałęzi przemysłu.

MASZYNY do PISANIA

dobrego systemu poszukuje. — Oferty pod „Konstrukcja” proszę składać w Administracji „Głosu Narodu”. 1056

LOKOMOBILE

parowa, 25 HP, stałej wielkości, nowa, z fabryki węgierskich kolei państwowych

GATER

650 mm światła, Tophani, nowy kompletny wraz z piłami, 1050

LOKOMOBILE

parowa, 12 HP, Clayton-Schuttleworth, używana, w bardzo dobrym stanie, ma do sprzedania: BIURO TECHNICZNE, przedsiębiorstwo budowy tartaków i młynów, Jan Szepiński i Kraków, Morka 7.

Poleca benzynę, smary i oleje różnych gatunków. Wykonuje plany i kosztorysy dla budowy tartaków i młynów.

Druki kościelne

druki gospodarcze, tapety w dużym wyborze, obrazy religijne, patriotyczne, rodzajowe w ramach lub bez, orły polskie, portrety Prez. Państwa, obrazy oryginalne wybitnych artystów 627

Z. KUTRZEBA Kraków, ul. Wiślna 11.

Baliogijskie akcyjne Zakłady górnicze w Sieroszy przyjmują zaraz na korzystnych warunkach dla wykonania żelaznych konstrukcyj

10 ślusarzy i 5 kowali.

Skromnego utrzymania i mieszkania do starego Zakładu. 825

MŁPŚ ŚLĄSKA

etnograficzno-statystyczna 1095

Śląską Radę Narodową

znajduje się na składzie głównym w Księgarni S. A. Krzyżanowskiego w Krakowie.

Cena kor. 10 + 10% dod. droż. z portem kor. 12. Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Wystawa Ligi Pomocy Przemysłowej
ul. Straszewskiego 28

sprzedaje garbki, dzbanki i inne naczynia gliniane po przystępnych cenach. 1036

NAJTANIEJ! WARSZTAT NAJTANIEJ!

naprawy sukien damskich i dziecięcych i ubiorów męskich oraz bielizny i pończoch

Tow. popierania przemysłu kobiecego

przyjmuje roboty ul. Floryańska 9, I. piętro, od godziny 9—12 w południe i od 2—6 wieczór. 754

Nasiona Nasiona

PRAWDZIWYCH

BURAKÓW CUKROWYCH

(selekcyjne)

c najwyższej sile kielkowania

poleca

SKŁAD NASION „ZAGON”

Sp. z ogr. por.

1061

Kraków, Basztowa 17.

DOBOROWYCH NASION

pastewnych, ogrodowych i gospodarczych,

ULI SŁOWIAŃSKICH

zaś w miarę możliwości także 1071

SIARCZANU AMONOWEGO

dostarcza po najprzystępniejszych cenach

Polskie Towarzystwo Handlowe w Krakowie.

Poszukuję wydawcy na dzieło p. t.:
Gdzie się podziało 10 pokoleń Izraelitów

czyli
O semickim pochodzeniu Germanów

Nawo Urim i Thummim 1079

(wyniki 40-letnich badań)

Wacław Wojsym Antoniewicz w Liszkach

poczta Liszki pod Krakowem.

Autor w najbliższym czasie wygłosi na ten temat dwa wykłady publiczne. Szczegóły w afiszach. — Rozstrzygnięte pytanie, kto był autem Niem Europy: Lechita czy Niemiec? a to na korzyść Lechity!!!

Poszukuje się sali na wykład z pedoniem cary.

== NASIONA ==

świeże i rasowe, gwarantowanej dobroci, z własnych plantacji, poleca zaszczytną najwyższymi nagrodami, istniejąca od lat 98 1077

hodowla nasion J. Trejnowskiego w Mierchowie

ziemi kieleckiej. Poczta i kolej w miejscu.

Buraki ćwikłowe egipskie, marchew ogrodowa nantejska, marchew pastewna olbrzymia, biała, z zieloną główką, marchew pastewna lobberichska, żółta, bardzo pożywna, przechowuje się przez zimę dobrze, marchew ogrodowa i pastewna St. Valery olbrzymia, duża, czerwona. Pietruszka cukrowa, fasole, rzodkiewki. Buraki pastewne ekondorskie żółte, buraki cukrowe, gorczyce żółte, konopie, nasiona różnych warzyw i kwiatów.

Ceny umiarkowane.

„DUCH DZIEJÓW POLSKI”

ANTONIEGO CHOŁONIEWSKIEGO.

Wydanie drugie przejrane i rozszerzone.

Cena 6 koron (bez przesyłki pocztowej).

Nakład Towarzystwa im. Stefana Baszyńskiego w Krakowie. — Do nabycia w Administracji „Głosu Narodu” w Krakowie. 2202

CUKIERKI WARSZAWSKIE

dostarczane ze słynnej warszawskiej fabryki

FR. FUCHS I SYNOWIE W WARSZAWIE

s rezydencje

PO CENIE FABRYCZNEJ

i na żądanie cenniki rozsyła

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE

Kraków, ul. Sławkowska 1.

GALICYJSKI AKCYJNY

BANK KUPIECKI

Lwów, Halicka 19 (dom własny)

przyjmuje wkładki oszczędności z oprocentowaniem

4% od sta

i wkładki na rachunek bieżący z oprocentowaniem

3½%.

Bank wypłaca z wkładek oszczędności 2.000 kor. tygodniowo, zaś z rachunku bieżącego 20.000 kor. dziennie bez wypowiedzenia.

Podatek rentowy wraz z dodatkami wojennymi opłaca Bank z własnych funduszy. 991

Najlepszymi oszczędnościowymi
wojennymi jest

Chrześcijańskie Stowarzyszenie**Oszczędności i Pożyczek** 1078

== w Krakowie, przy placu Maryackim L. 2 ==
przyjmuje wkładki oszczędności na 4%,
udziela pożyczek hipotecznych i wekslowych na korzystnych warunkach.

Gzas zgłoszeń codziennie między godz. 4 a 5½ popoł.

Sprzedam

50 morgów gruntu w całości lub częściowo, blisko Krakowa dla celów przemysłowych lub na cegielnię.

Tor przemysłowy w projekcie.

Wiadomość przez grzeszność u p. Wolnego Kraków, plac Szczepański 1. 2, III. piętro, codziennie między

godziną 1—2 po południu. 1062

Popierajmy pożyczkę państwową!!**Nowość aktualna:**

A. CHOŁONIEWSKI: 546

Gdańsk i Pomorze gdańskie

wysła nakładem firmy S. A. Krzyżanowski,

Księgarnia i Skład nut w Krakowie.

Cena K. 3. — 10% dod. droż. razem z portem K. 4.

NAJLEPSZE NASIONA**BURAKÓW**

PASTEWNYCH I ĆWIKŁOWYCH

z własnych plantacji: z pełną gwarancją odmian i jakości — poleca

SKŁAD NASION „ZAGON”

Sp. z ogr. por. 1060

W KRAKOWIE, ULICA BASZTOWA L. 17.

Na żądanie służymy specjalnymi ofertami.

Dozorcy domu

pracowitego, trzeźwego, uczciwego, znanego ale bezdzelnego, energicznego i rufajskiego czystości, poszukuje za wysokim wynagrodzeniem, wolnym mieszkaniem (pokój i kuchnia na I. piętrze) i innymi benefitami Dyrekcja Teatru świątecznego „Uciecha”.

Zgłoszenia osobiste przyjmują do 20 b. m. kancelarya „Uciechy”, ul. Starowińska 10, I. p., w czasie od godz. 10 do 12 przed południem. 1054

WOZY GOSPODARSKIE

ULI SŁOWIAŃSKIE

BRONA DREWNIANE

SIECZKARNIE

KIERATY I t. d.

wyrabia: 983

Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych w Górowie.

Rządowo upoważnione

BIURO 790

parcelacyjne

w Krakowie

ul. Grodzka 26

tel. 3444

rozpoczyna swoje

czynności i przyjmuje

zgłoszenia parcelantów jako też dobra odparcelowania.

Nauczycielka młoda

Półka, z doświadczeniem

nami, poszukiwana na wie-

zaraz do jednej dziewczynki

12-letniej, II. klasa li-

cealna, z muzyką, bez fran-

cuskiego. Zgłoszenia Ada-

mowa Jordanowa Węsko-

wice p. Wojnicz. 858

NAJLEPSZA MASA

WOSKOWA

do odawiania masła,

posadzek, podłóg

i linoleum

Wzrostu do

nabycia

Generalne

zastępstwo

J. LESERKIEWICZ

Dom Handlowy

Kraków, Zielona 1. 8.

Cenniki na żądanie

Główna sprzedaż na Kraków:

Fr. LENCENT, Kraków, Sławkowska L. 6.

Reim i Ska, Kraków, Rynek gł. 37.

X. Józef Łobczowski:

Zywoł św. Stanisława Kostki

Cena egzempl. bresz. 90 hal.

Zywoł św. Jana Kantego

Cena egzempl. bresz. 90 hal.

Nowenna do św. Jana Kantego

Cena egzempl. 40 hal.

Skład główny w drukarni „Głosu Narodu”

Kraków, ul. św. Tomasza 35.

Poszukuje się zaraz pokoju

przy rodzinie inteligentnej, z całym utożsamieniem i z fortepianem. — Zgłoszenia upraszam do Krakowskiego Biura ogłoszeń Kraków, Dunajewskiego 9. 1069

Zarząd większej kamienicy w Krakowie obejmuje za skromnym wynagrodzeniem em. kapitał. Zgłoszenia pod „Pedant” do Biura dzienników Hopasa i Salomonowej Kraków, ul. Szczepańska 9. 1063

Maszyny do pisania kasy kontrolne

są do nabycia. Naprawę i przerobki uskutecznią się w najkrótszym czasie. — Spec. mechanicy: Juliusz Hocker i Wł. Rejka Kraków, Kurki 3. 1051

MAGIEL

kupię zaraz.

Zgłoszenia: Kraków, Dębinki, ulica Ty-niecka 55. 1059

„LEN”

w Krakowie, Szewska 12

dostarcza natychmiast

nasienie lnu i konopi do siewu

— po cenach zesłorocznych. —

Wysyłka nasienia tylko za uprzednim nadesłaniem należytości. Ze względu na trudności drobnych wysyłek, prosimy o zamówienia zbiorowe do wysyłki koleją.

— Sprzedaż na miejscu także w drobnych ilościach. —

Sprzedajemy również kołowrotki do przędzenia, krosna tkackie, tudzież przyrządy do nich. Dostarczamy także wyroby powroźnicze (postronki, krowiaki i t. p.) Przy zamówieniach prosimy o dokładny adres (staćca kolej).

Zgłaszanie udziałów przyjmuje się w dalszym ciągu.

DYREKCJA

J. Pelczarski. 1048

Dr. Bron. Haupt.

Modowca drobiu i królików

egzaminowany i z praktyką w zagranicznych zakładach hodowlanych, udziela porad szczegółowych co do zakładania i prowadzenia hodowli. Zgłoszenia pisać pod „P. G. P.” do biura J. Hopasa i Salomonowej Kraków, ulica Szczepańska 9. 1063

OSOBA

lat średnich, znająca się na gospodarstwie, tak wiejskim jak i domowym, poszukuje posady jako gospodyni.

Zgłoszenia pod „Marsa A” do Administracji „Głosu Narodu”. 1059

Kilka obrazów

Arztowicza, Grotta, Ruszczyca, Wyczółkowski, korzystnie sprzedam. Ulica Czysła 13, I. p., drzwi 44, między 1—3 popoł. 1017

Obrazy

Aldukiewicza, Bornański, Czajkowski, Falata, Filipkiewicza, Malczewskiego, Pankiewicza, Pautscha, Weiss, Wyczółkowski i innych do sprzedania 5. Rymorska 8, II. p., na prawo od 8—5 popoł. 815

Fortepiany,

Pianina,

Fisharmonie

Sprzedaż, zamiana, wynajem. Kupuje także instrumenty używane. — Skład fortepianów Helony Smolarskiej, Wolska 7. 991

Emeryt,

weteran z r. 1893, kaleka, na pół niewidomy, bez środków do życia, uprasza o pomoc. Dłaki przyjmują Adm. „Głosu Nar.”

W skrajnej nędzy

i głodzie

uprasza starsza, chora kobieta z dzieckiem, wdowa po dyktarzu (bez pensji wdowej) o wsparcie. — Dłaki dla H. Z. przyjmują Adm. „Głosu Nar.”, która nędy stwierdziła.